

**Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва**

Тетяна Прокопович

«СКУЛЬПТУРА»

Методичні рекомендації

**Луцьк
2017**

УДК 730(075.8)
ББК 85.13я73-9
П 80

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 2 від 18 жовтня 2017 року).

Рецензенти:

Лесик О.В. – доктор архітектури, професор, дійсний член Української академії архітектури, завідувач кафедри образотворчого мистецтва факультету культури і мистецтв Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Лелик Я. Р. – кандидат технічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва факультету культури і мистецтв Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Прокопович Т. А.

П 80 «Скульптура»

Методичні рекомендації до курсу «Скульптура» / Прокопович Тетяна Анатоліївна. – Луцьк : Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, 2017. – 16 с.

Методичні рекомендації з курсу «Скульптура» розроблені відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра і спрямований на поглиблене вивчення правил та прийомів створення пластичних форм законами, а також створення оптимальних можливостей для фахового та творчого розвитку студентів, формування в них естетичного смаку відповідно до вимог сучасної системи освіти та умов сьогодення.

Мета видання – надати методичну допомогу викладачам у проведенні занять із курсу «Скульптура».

Для викладачів та студентів II курсу напряму підготовки 6.020205 – «Образотворче мистецтво».

УДК 730(075.8)

ББК 85.13я73-9

П 80

© Прокопович Т. А. , 2017

© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2017

ЗМІСТ

1. Опис навчального курсу.....	4
2. Пояснювальна записка.....	4
3. Структура залікового кредиту курсу.....	5
4. Теоретичний курс.....	6
5. Практичний курс.....	7
6. Завдання для самостійної роботи.....	8
1). Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу.....	8
2). Підготовка до лабораторних робіт.....	10
3). Підготовка до модульних контрольних робіт з курсу «Скульптура».....	10
4). Систематизація вивченого матеріалу перед заліком та екзаменом.....	11
7. Оцінювання	11
9. Рекомендована література.....	15

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «Скульптура»

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів 5	Галузь знань 0202 – мистецтво Напрямок підготовки 6.020205 " Образотворче мистецтво"	нормативна
Модулів 2	Спеціальність 023 – «Образотворче мистецтво декоративне мистецтво, реставрація»	Рік підготовки 1
Змістових модулів 4		Семестр 3
ІНДЗ: немає		Лекції 18 год.
Загальна кількість годин 150		
Тижневик годин (для денної форми навчання) аудиторних 4, 5 самостійної роботи 4,25 консультації 0.62	Бакалавр	Лабораторні 54год.
		Самостійна робота 68 год.
		Консультації 10 год
		Форма контролю: 3 – залік

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма курсу «Скульптура», розроблена відповідно до навчального плану напрямку «Образотворче мистецтво» з метою розвитку у студентів просторової уяви, здібностей до аналізу і вироблення практичних навичок побудови антропоморфних форм з скульптурної глини, також розвитку вміння будувати у пластичній формі високохудожніх об'ємних композицій за законами та правилами естетичного сприйняття. Даний курс розрахований для швидкого опанування і поглибленого вивчення правил та прийомів створення і побудови антропоморфних просторових форм, а також створення оптимальних можливостей для фахового та творчого розвитку студентів, формування в них естетичного смаку відповідно до вимог сучасної системи освіти та умов сьогодення.

I. Мета курсу полягає в поглибленні теоретичних знань та практичних навичок у створенні пластичного об'ємного зображення із скульптурної глини, вихованні розвиненого професійного об'ємного бачення, аналітичного та абстрактного мислення, формування особистості здатної до творчого акту; дати цілісне уявлення про скульптуру як навчальний предмет і як вид образотворчого мистецтва; формувати досконале оволодіння мовою пластики, що є основним важелем мистецької думки.

II. Завдання курсу полягає в тому, щоб освоїти знання і набути вміння побудови антропоморфних просторових форм; вміти будувати за законами створення пластичних просторових форм академічного характеру; набути практичний і теоретичний досвід скульптурною глиною; оволодіти різними техніками, прийомами та засобами композиції; сформувати теоретичні та практичні навички побудови частин тіла людини: ніс, око, губи, вухо, голова, кисть, торс.

III. Вивчення курсу «Скульптура» проходить у тісному міждисциплінарному зв'язку з курсами: «Малюнок», «Монументальний живопис», «Копіювання зі зразків», «Живопис», «Композиція», «Перспектива в образотворчому мистецтві», «Історія образотворчого мистецтва», «Основи технології техніки станкового живопису».

IV. В результаті вивчення курсу необхідно знати:

знати:

- що таке скульптура, види і жанри скульптури
- теоретичні основи підготовки та створення скульптурного твору
- м'які матеріали, які застосовуються у скульптурі
- що таке каркас, його конструкцію і значення
- поетапний алгоритм дій від початку роботи до її завершення
- анатомічну будову людини
- будову та пропорції людського черепа, м'язів і деталей обличчя голови людини
- будову та пропорції кисті та стопи людини
- будову та пропорції фігури людини

вміти:

- володіти м'якими (пластичними) матеріалами та інструментом для ліпки
- виготовити каркас для круглої скульптури
- застосовувати на практиці знання пластичної анатомії людини
- виявити і передати характер моделі
- здійснювати пластичний аналіз і моделювати форму
- робити узагальнення форми та підпорядкувати деталі цілому
- поетапно виконувати всі стадії роботи від її початку до завершення
- пластично відтворювати будову та пропорції деталей обличчя
- пластично відтворювати будову та пропорції людського черепа
- пластично відтворювати будову та пропорції м'язів голови людини
- пластично відтворювати будову та пропорції кисті та стопи людини
- пластично відтворювати будову та пропорції торсу людини

3. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ КУРСУ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лекц.	Практ. (Семін.)	Лаб	Кон	Сам. роб.	Контр ольна роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовний модуль 1. Скульптура як вид образотворчого мистецтва.							
Тема 1. Скульптура як вид образотворчого мистецтва.	5	1				4	
Тема 2. Пластична анатомія антропоморфних форм у скульптурі	10	2		2		6	
Разом за змістовним модулем 1	15	3		2		10	-

Змістовний модуль 2. Пластичне моделювання деталей обличчя.							
Тема 3. Моделювання носа.	10	2		5	1	2	-
Тема 4. Моделювання губ.	10	2		5	1	2	-
Тема 5. Моделювання ока.	10	2		5	1	2	

Тема 6. Моделювання вуха.	10	4		5		1	
Разом за змістовним модулем 2	40	10		20	3	7	-

Змістовний модуль 3. Пластичне моделювання голови людини.							
Тема 7. Моделювання голови.	25	2		10	3	10	
Разом за змістовним модулем 3	25	2		10	3	10	-

Змістовний модуль 4. Пластичне моделювання частин фігури людини.							
Тема 8. Моделювання кисті руки.	35	1		11	2	21	
Тема 9. Моделювання торсу.	35	2		11	2	20	
Разом за змістовним модулем 3	70	3		22	4	41	-
Усього годин	150	18		54	10	68	

4. ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ

Змістовий модуль I. Змістовний модуль 1. Скульптура як вид образотворчого мистецтва.

Тема 1. Скульптура як вид образотворчого мистецтва.

Тема 2. Пластична анатомія антропоморфних форм у скульптурі. Досягнення формально-площинного звучання об'ємної композиції.

Освоїти теоретичні навички побудови зображення із пластичних матеріалів. Вивчити, що таке скульптура, види і жанри скульптури, які є пластичні м'які матеріали, що мають застосування у скульптурі. Вивчити, що таке каркас, його конструкцію і значення. Освоїти поетапний алгоритм створення скульптури, від початку роботи до її завершення.

Змістовий модуль II. Пластичне моделювання деталей обличчя.

Тема 3. Моделювання носа.

Тема 4. Моделювання губ.

Тема 5. Моделювання ока.

Тема 6. Моделювання вуха.

Вивчити будову деталей обличчя, їх анатомічну будову, і пластичну анатомію. Освоїти теоретичні навички побудови зображення. Вивчити поетапний алгоритм створення деталей обличчя голови людини із скульптурної глини, від початку роботи до її завершення.

Змістовний модуль III. Пластичне моделювання голови людини.

Тема 7. Моделювання голови.

Вивчити будову людського черепа та його складових частин, розташування великих об'ємів (черепної коробки і лицевої частини) у просторі, їх взаємозв'язок та співвідношення, конструктивний та пластичний аналіз. Вивчити будову голови людини розташування основних м'язів і пластичних виступів. Теоретично освоїти техніку виконання, та поетапний алгоритм створення голови людини із скульптурної глини відповідно до практичного завдання.

Змістовний модуль IV. Пластичне моделювання частин фігури людини.

Тема 8. Моделювання кисті руки.

Тема 9. Моделювання торсу.

Вивчити будову кисті руки людини і торсу, їх складових частин, розташування об'ємів, їх взаємозв'язок та співвідношення, конструктивний та пластичний аналіз. Вивчити будову пальців

людини розташування основних м'язів і пластичних виступів. Вивчити будову торсу людини розташування основних кісток, м'язів і пластичних виступів. Теоретично освоїти техніку виконання, та поетапний алгоритм створення кисті і торсу людини із скульптурної глини відповідно до практичного завдання.

5. ПРАКТИЧНИЙ КУРС ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовний модуль 1. Скульптура як вид образотворчого мистецтва. 2 год.

Тема 2. Пластична анатомія антропоморфних форм у скульптурі.

Ознайомитися з класичною скульптурою, видами і жанрами скульптури. Освоїти практичні навички побудови зображення із пластичних матеріалів. Практично ознайомитися із м'якими матеріалами, що мають застосування у скульптурі. Вивчити правила формування каркасу для виготовлення об'ємної форми. Ознайомитися із антропоморфними скульптурами.

Основні поняття: скульптура, види скульптури, каркас, пластичні матеріали, скульптурна глина, антропоморфні форми.

Питання для самоконтролю.

1. Які основні види скульптури та їх характеристика?
2. Яка відмінність плоскої та об'ємної скульптури?
3. Які інструменти використовуються підчас виготовленні скульптури із м'яких пластичних матеріалів?
4. Які є пластичні матеріали?
5. Який поетапний алгоритм створення зображення із скульптурної глини?
6. Що таке «Антропоморфна скульптура»?
7. Що таке каркас, яка його конструкція і значення?
8. Які етапи формування об'ємної скульптури?

Змістовний модуль 2. Пластичне моделювання деталей обличчя. 20 год

Тема 3. Моделювання носа.

Тема 4. Моделювання губ.

Тема 5. Моделювання ока.

Тема 6. Моделювання вуха.

Ліплення деталей обличчя, враховуючи їх анатомічну будову, і пластичну анатомію: набір загальної маси, визначення головних ліній та пропорцій, ліпка основних об'ємів, проробка деталей. Освоїти практично, здобуті теоретичні навички побудови зображення. Виконати поетапний алгоритм створення деталей обличчя голови людини із скульптурної глини, від початку роботи до її завершення.

Основні поняття: скульптурний образ, анатомічна будова, пластична анатомія, загальна маса, моделювання форми

Питання для самоконтролю.

1. Що таке анатомічна будова?
2. Що таке пластична форма ?
3. Які кістки, хрящі і м'язи формують ніс?
4. Які м'язи формують губи, пластична форма губ?
5. Яка пластична анатомія ока?
6. Яка пластична анатомія вуха?
7. Який поетапний алгоритм створення деталей обличчя ?
8. Яка відмінність у побудові форми у об'ємі і на площині?

Змістовний модуль 3. Пластичне моделювання голови людини. 10 год

Тема 7. Моделювання голови.

Вивчення анатомічної будови голови людини на основі гіпсового зліпка анатомічної фігури Ж. А. Гудона. Засвоєння конструктивних закономірностей мас, пластики основних груп м'язів, які формують міміку людини, та їх функцій. Пластичне моделювання голови із скульптурної глини, передача у пластиці руху і пропорцій основних об'ємів. Ґрунтовний конструктивно-анатомічний і пластичний аналіз голови в цілому та її деталей.

Основні поняття: пластичне моделювання, анатомічна будова голови, загальна маса, голова Ж. А. Гудона, пропорціювання основних об'ємів.

Питання для самоконтролю.

1. Яка анатомічна будова черепа?
2. Які основні пластичні виступи на голові ?
3. Які пропорції голови людини?
4. Які м'язи формують пластичні форми обличчя?
5. Які пропорційні співвідношення вуха і носа людини?
6. Які індивідуальні особливості впливають на схожість і відмінність обличчя?
7. Який поетапний алгоритм ліплення голови людини ?
8. Яка відмінність у побудові гіпсової голови і голови живої натури?

Змістовний модуль 4. Пластичне моделювання частин фігури людини. 22 год.

Тема 8. Моделювання кисті руки.

Тема 9. Моделювання торсу.

Побудова каркасу кисті руки людини. Формування співвідношення складових частин пластичних форм. Деталізація анатомічно-пластичних виступів. Знаходження пропорцій кожної фаланги. Пудова пальців людини, формування основних фалангових співвідношень.

Формування торсу людини. Формування глиною основних пластичних мас, розташування об'ємів, їх взаємозв'язок та співвідношення, конструктивний та пластичний аналіз об'ємної форми торсу. Пошук руху і пропорцій великих об'ємів. Пластичне зображення основних м'язів і виступів. Опрацювання та деталізація деталей. Ретельне опрацювання та поетапний алгоритм створення кисті і торсу людини із скульптурної глини відповідно до практичного завдання.

Основні поняття: кисть руки, фаланги пальців, пропорції кисті, фалангові співвідношення, торс, пропорціювання торсу людини, пластичний аналіз.

Питання для самоконтролю.

1. Яка анатомічна будова кисті?
2. Які основні пластичні виступи на кисті ?
3. Які фаланги формують пальці?
4. Яка поетапність ліплення кисті людини?
5. Яка пластична анатомія торсу людини?
6. Які групи м'язів формують перед торсу людини?
7. Які групи м'язів формують зад торсу людини?
8. Яка пластика основних груп м'язів, що формують торс людини

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1). Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу.

Змістовний модуль I. Скульптура як вид образотворчого мистецтва.

Тема 1. Скульптура як вид образотворчого мистецтва.

Історичні відомості появи скульптури. Ознайомитися з класичною скульптурою, видами і жанрами скульптури. Освоїти практичні навички побудови зображення із пластичних матеріалів.

Тема 2. Пластична анатомія антропоморфних форм у скульптурі

Ознайомитися із антропоморфними скульптурами античного мистецтва і епохи відродження. . Ознайомитися з правилами формування каркасу для виготовлення об'ємної форми.

Змістовий модуль 2. Пластичне моделювання деталей обличчя.

Тема 3. Моделювання носа.

Вивчити анатомічну будову носа, пластичні форми, індивідуальні особливості форм. Вивчити які кістки, хрящі і м'язи формують ніс. Ознайомитися з правилами поетапного алгоритму моделювання носа з скульптурної глини.

Тема 4. Моделювання губ.

Вивчити анатомічну будову губ, пластичні форми, індивідуально особливості форм. Вивчити які м'язи формують губи. Ознайомитися з правилами поетапного алгоритму моделювання носа з скульптурної глини.

Тема 5. Моделювання ока.

Вивчити анатомічну будову ока, його пластичну форму. Дослідити індивідуальні особливості, розміщення, розріз очей, нависання чи западання верхньої повіки. 3. Ознайомитися з правилами поетапного алгоритму моделювання ока із скульптурної глини.

Тема 6. Моделювання вуха.

Вивчити анатомічну будову зовнішнього вуха, пластичну його форму, індивідуальні особливості форм. Вивчити пропорційність і місце розміщення вуха на голові. Дослідити звивини і завитки хряща, який формує зовнішнє вухо людини. Ознайомитися з правилами поетапного алгоритму моделювання вуха з скульптурної глини.

Змістовний модуль 3. Пластичне моделювання голови людини.

Тема 7. Моделювання голови.

Вивчити будову людського черепа та його складових частин, розташування великих об'ємів (черепної коробки і лицевої частини), їх взаємозв'язок та співвідношення, конструктивний та пластичний аналіз. Вивчити будову голови людини розташування основних м'язів і пластичних виступів. Освоїти техніку виконання, та поетапний алгоритм створення голови людини із скульптурної глини відповідно до практичного завдання.

Дослідити анатомічну будову голови людини на основі гіпсового зліпка анатомічної фігури Ж. А. Гудона. Засвоїти конструктивні закономірностей мас, пластики основних груп м'язів, які формують міміку людини, та їх функцій. Ознайомитися з правилами поетапного алгоритму моделювання голови з скульптурної глини.

Змістовний модуль 4. Пластичне моделювання частин фігури людини.

Тема 8. Моделювання кисті руки.

Вивчення анатомічної будови скелету і м'язів кисті руки людини.. Вивчення пропорцій фалангів пальців і долоні. Дослідження співвідношення складових частин пластичних форм і анатомічно-пластичних виступів. Дослідження індивідуальних особливостей руки людини залежно від статі і віку.

Тема 9. Моделювання торсу.

Вивчення анатомічної будови торсу людини, та його складових частин, розташування великих об'ємів), їх взаємозв'язок та співвідношення, конструктивний та пластичний аналіз. Вивчити будову розташування основних м'язів і пластичних виступів. Освоїти техніку виконання каркасу

та поетапний алгоритм створення торсу людини із скульптурної глини відповідно до практичного завдання

2). Підготовка до лабораторних робіт.

Змістовний модуль 1. Скульптура як вид образотворчого мистецтва.

Література

1. Голубкина А. С. Несколько слов о ремесле скульптора. – М.: Гос. Третьяковская галерея, 2004. – 52 с., ил.
2. Корниенко, В.С. О законах красоты : К вопросу о сущности эстетических явлений в действительности и в искусстве : монография / В.С. Корниенко. Х. : ХДУ, 1970. 224 с.
3. Королёв Б. Лепка с живой модели // Художник. – 1976. – №9. – С. 59-61.
4. Красноголовец О. С. Основы скульптуры: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 171 с., 28 с. іл
5. Яцуненко А. А. Пластика. Види рельєфів: основи ліплення / А. А. Яцуненко. – Львів: ЗУКЦ, 2012. – 80 с.: іл.

Змістовний модуль 2. Пластичне моделювання деталей обличчя.

Література

1. Кепинов Г. Каркас для фигуры // Художник. – 1973. – №4. – С. 59-60.
2. Кепинов Г. Лепка головы // Художник. – 1973. – №1. – С. 57-58.
3. Красноголовец О. С. Основы скульптуры: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 171 с., 28 с. іл

Змістовний модуль 3. Пластичне моделювання голови людини.

Література

1. Кепинов Г. Лепка головы // Художник. – 1973. – №1. – С. 57-58.
2. Одноралов Н. В. Скульптура и скульптурные материалы: Учеб. пособие. – 2-е изд. – М.: Изобраз. искусство, 1982. – 224 с.
3. Полякова Н. И. Скульптура и пространство. – М.: Искусство, 1985. – 300 с.: ил.
4. Сапего И. Г. Предмет и форма. – М.: Сов. художник, 1984. – 302 с.: ил. Соколов В. Н. Лепка фигуры. – М.: Изд-во Академии художеств СССР, 1962. – 139 с.
5. Туманов И. М. Рисунок, живопись, скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання: Навчальний посібник. – Львів: Аверс, 2010. – 496 с.

Змістовний модуль 4. Пластичне моделювання частин фігури людини.

Література

1. Кепинов Г. Каркас для фигуры // Художник. – 1973. – №4. – С. 59-60.
2. Королёв Б. Лепка с живой модели // Художник. – 1976. – №9. – С. 59-61.
3. Одноралов Н. В. Скульптура и скульптурные материалы: Учеб. пособие. – 2-е изд. – М.: Изобраз. искусство, 1982. – 224 с.
4. Полякова Н. И. Скульптура и пространство. – М.: Искусство, 1985. – 300 с.: ил.
5. Сапего И. Г. Предмет и форма. – М.: Сов. художник, 1984. – 302 с.: ил. Соколов В. Н. Лепка фигуры. – М.: Изд-во Академии художеств СССР, 1962. – 139 с.

3). Підготовка до написання модульних контрольних робіт з курсу «Скульптура»»

Модульна контрольна робота № 1.

Ліплення обрубвочної голови людини: набір загальної маси, визначення головних ліній та пропорцій, ліпка основних об'ємів, проробка деталей.

Модульна контрольна робота № 2. Ліплення торсу людини: набір загальної маси, визначення головних ліній та пропорцій, ліпка основних об'ємів, проробка деталей.

4). Систематизація вивченого матеріалу перед заліком та екзаменом.

Залікова робота:

Залік здійснюється у формі виконання творчої практичної роботи: ліплення автопортрету, або портрету натурника: набір загальної маси, визначення головних ліній та пропорцій, ліпка основних об'ємів, проробка деталей. Залік проводиться у формі практичного виконання завдання з метою виявлення якості засвоєння теоретичних і практичних питань у межах залікового кредиту.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ: лекції, лабораторні заняття, самостійне опрацювання літератури, спостереження, аналіз, робота в мережі Інтернет.

- словесні (лекція, пояснення, розповідь, виклад, бесіда, діалог).
- наочні (природна, малюнкова, символічно-графічна, об'ємна).
- лабораторні (робота із скульптурною глиною, дослідження, пластичне відтворення, виконання роботи в пластичному матеріалі, самостійна робота).

7. ОЦІНЮВАННЯ

МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ:

- перевірка виконання поточних практичних робіт;
- перевірка перебігу виконання лабораторних, самостійних завдань;
- виконання модульних контрольних робіт;
- залік, як підсумковий засіб діагностики успішності.

Поточне оцінювання

Засобами діагностики успішності навчання з курсу «Скульптура» є перевірка теоретичних знань на лабораторних заняттях, виконання самостійних завдань, та підсумковий контроль – залік згідно навчального плану. *Поточна* модульна оцінка визначається як сума оцінок за певну навчальну діяльність протягом роботи на лабораторних і самостійних заняттях. Максимальна сумарна оцінка поточних оцінок – 40 балів.

60 балів відводиться на *підсумковий* модульний контроль чи, за вимогою студента на залік.

Поточний контроль (мах = 40 балів)						Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1						Модуль 2		100
ЗМ 2				ЗМ3	ЗМ 4	МКР 1	МКР 2	
Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	30	30	
6	4	5	5	10	10			

Оцінка за шкалою	Оцінка за національною шкалою
6 (5 ; 4)	" <i>Відмінно</i> " – вільне володіння технікою і матеріалами, дотримання технологічних процесів при виконанні творів і підготовчих робіт.
5 (4 ; 3)	" <i>Добре</i> " – володіння технікою, але мають незначні технічні недоліки, дотримання технологічних процесів при виконанні творів і підготовчих робіт.
4 (3; 2)	" <i>Задовільно</i> " – Незначні помилки, задовільне володіння технікою, технічні недоліки, дотримання технологічних процесів при виконанні творів і підготовчих робіт.
3 (2; 1)	" <i>Незадовільно</i> ", з <i>можливістю повторного складання</i> ; - помилки у використанні матеріалів, володіння технікою на низькому технічному рівні, не дотримання технологічних процесів при виконанні творів і підготовчих робіт.
2 (1)	" <i>Незадовільно</i> ", з <i>обов'язковим повторним курсом</i> ; - Значні помилки підчас технічного виконання, не дотримання технологічних процесів при виконанні творів і підготовчих робіт.

Модульний контроль

Модульний контроль здійснюється у формі виконання студентом модульного контрольного завдання згідно затвердженого графіку. Контрольні модульні роботи з курсу «Скульптура» проводяться у формі виконання практичних робіт. Оцінка за контрольну модульну роботу доводиться до відома студентів не пізніше семи днів після проведення. Оцінка за контрольну роботу вважається позитивною, якщо вона складає не менше 60% максимальної кількості балів. Перескладання модульної контрольної оцінки з метою її підвищення не дозволяється. Максимальна кількість балів – 30.

Оцінка за 20-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
30-27	" <i>Відмінно</i> " – вільне володіння технікою і матеріалами, дотримання технологічних процесів при виконанні творів і підготовчих робіт.
26-21	" <i>Добре</i> " – володіння технікою, але мають незначні технічні недоліки, дотримання технологічних процесів при виконанні творів і підготовчих робіт.
20-15	" <i>Задовільно</i> " – Незначні помилки, задовільне володіння технікою, технічні недоліки, дотримання технологічних процесів при виконанні творів і підготовчих робіт.
14-10	" <i>Незадовільно</i> ", з <i>можливістю повторного складання</i> ; - помилки у використанні матеріалів, володіння технікою на низькому технічному рівні, не дотримання технологічних процесів при виконанні творів і підготовчих робіт.
10-1	" <i>Незадовільно</i> ", з <i>обов'язковим повторним курсом</i> ; - Значні помилки підчас технічного виконання, не дотримання технологічних процесів при виконанні творів і підготовчих робіт.

**Підсумкове оцінювання
Шкала оцінювання (національна та ECTS)**

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для курсової практики	екзамену, роботи, для заліку
90-100	A	Відмінно	
82-89	B	Дуже добре	
75-81	C	Добре	
67-74	D	Задовільно	
60-66	E	Достатньо	
1-59	Fx	Незадовільно	
			Зараховано
			Не зараховано (повторне складання)

Оцінка "відмінно" (A, 90-100 балів). Виконані завдання на високому художньому рівні, технічно бездоганні, відмінне володіння виражальними засобами і прийомами, включають творчий підхід у композиційному і пластичному вирішенні, повне розуміння законів і використання правил ліплення.

Оцінка "добре" (BC, 75-89 балів). Виконані завдання на високому художньому рівні, технічно виконані з незначними помилками, добре володіння виражальними засобами і прийомами, включають творчий підхід у пластичному виконанні завдання, композиційному вирішенні, розуміння законів і використання правил моделювання скульптури.

Оцінка "задовільно" (DE, 60-74 бали). Виконані завдання на недостатньому художньому рівні, технічно недосконалі, наявність помилок, низький рівень володіння виражальними засобами і прийомами моделювання, але включають творчий підхід у пластичному рішенні.

Оцінка "незадовільно" (Fx, 1-59 балів, з можливістю повторного складання). Виконані завдання на низькому технічному рівні, низький рівень володіння виражальними засобами і прийомами, творчий підхід і пластичність відсутні, не розуміння законів і правил моделювання форми, композиції і анатомії.

Залік

Для студента, що складає залік анулюються бали, набрані за модульні контрольні роботи.

Завданням заліку є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, здатності творчого практичного використання накопичених знань. Залік здійснюється у формі виконання творчої практичної роботи: ліплення автопортрету, або портрету натурника: набір загальної маси, визначення головних ліній та пропорцій, ліпка основних об'ємів, проробка деталей. Залік проводиться у формі практичного виконання завдання з метою виявлення якості засвоєння теоретичних і практичних питань у межах залікового кредиту. Максимальна кількість балів – 60. Оцінювання проводиться згідно таких критеріїв:

50-60 – Студент отримує в тому випадку коли робота виконана на високому художньому рівні, з дотриманням термінів виконання і пропорцій, пластичності, анатомічної будови і схожості, та ін. вимог передбачених програмою.

40-49 – Студент отримує в тому випадку коли робота виконана в цілому правильно, але не повністю розкриті окремі нюанси, щодо пропорцій, пластичності, анатомічної будови і схожості, не впевнене володіння пластичним матеріалом.

30-39 – Студент отримує в тому випадку коли у роботі допущена помилка у схожості натури і скульптури, необхідне коректування рис обличчя, неточності у анатомічній побудові.

20-29 – Студент отримує в тому випадку коли скульптура не схожа з натурою, не правильна анатомічна побудова. Проглядається пропорційна неграмотність, Відсутнє розуміння термінів. На запитання викладача даються плутані відповіді.

19-1 – Студент отримує в тому випадку коли відсутнє розуміння поставленого завдання, невміння працювати з пластичним матеріалом, студент виконує завдання на дуже низькому рівня. Явна пропорційна неграмотність. Робота виконана неохайно, не технічно

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: опорні конспекти лекцій, інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, ілюстраційні матеріали.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Голубкина А. С. Несколько слов о ремесле скульптора. – М.: Гос. Третьяковская галерея, 2004. – 52 с., ил.
2. Кепинов Г. Каркас для фигуры // Художник. – 1973. – №4. – С. 59-60.
3. Кепинов Г. Лепка головы // Художник. – 1973. – №1. – С. 57-58.
4. Корниенко, В.С. О законах красоты : К вопросу о сущности эстетических явлений в действительности и в искусстве : монография / В.С. Корниенко. Х. : ХДУ, 1970. 224 с.
5. Королёв Б. Лепка с живой модели // Художник. – 1976. – №9. – С. 59-61.
6. Красноголовец О. С. Основы скульптуры: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 171 с., 28 с. іл
7. Одноралов Н. В. Скульптура и скульптурные материалы: Учеб. пособие. – 2-е изд. – М.: Изобраз. искусство, 1982. – 224 с.
8. Полякова Н. И. Скульптура и пространство. – М.: Искусство, 1985. – 300 с.: ил.
9. Сапего И. Г. Предмет и форма. – М.: Сов. художник, 1984. – 302 с.: ил. Соколов В. Н. Лепка фигуры. – М.: Изд-во Академии художеств СССР, 1962. – 139 с.
10. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання: Навчальний посібник. – Львів: Аверс, 2010. – 496 с. Кепинов Г. Каркас для фигуры // Художник. – 1973. – №4. – С. 59-60.
11. Яцуненко А. А. Пластика. Види рельєфів: основи ліплення / А. А. Яцуненко. – Львів: ЗУКЦ, 2012. – 80 с.: іл.

Додаткова література:

1. Бартенев І. А. Батажкова В. Н. Нариси історії архітектурних стилів : навчальний посібник / І. А. Бартенев. - М. : Образотворче мистецтво, 1983. - 124 с.
2. Иогансон Б.В. За мастерство в живописи. – М.: Изд-во Акад.художеств СССР, 1952. – 224 с.антор А.М. Предмет и среда в живописи. Проблемы взаимоотношений предметного мира и пространственной среды. – М.: Сов.художник, 1981. – 127 с.
3. Кириченко М. А. Основы образотворчої грамоти : навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів / М. А. Кириченко, - К. : Вища школа, 2002. – 188 с.
4. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Учеб.пособие. – 2-е изд., перераб.и доп. – М.: Высш.шк., 1997. – 271 с.
5. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання: Навчальний посібник. – Львів: Аверс, 2010. – 496 с.

Для приміток

Навчально-методичне видання

Автор: Прокопович Тетяна Анатоліївна

СКУЛЬПТУРА

«Скульптура» : методичні рекомендації до курсу для викладачів і студентів напрямку підготовки 6.020205 – «Образотворче мистецтво».

Друкується в авторській редакції

Підп. До друку _____ р. Формат 60x84/16
Гарнітура Times New Roman. Ум. Друк. Арк.. 1,4.
Тираж 100 прим.

Видавець і виготовлювач –
Східноєвропейський національний університет імені лесеї України
43025 м. Луцьк, пр.. Волі, 13